

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

דעת רבא בעניין תערובות

א. כשנתערבו שני מינים שונים – כל זמן שהאיסור נותן טעם בהיתר התערובת אסורה.

ב. כשנתערבו שני מינים שווים – המיעוט בטל ברוב.

ג. כשנתערבו שני דברים שאינם תלויים בטעם אלא במראה – כל זמן שמראה האיסור [או הפוגם] ניכר הרי זה אוסר.

[כלל א שיש ללמוד מדינו של ריש לקיש]

האם איסורים מבטלים זה את זה

כבר נתבאר בדף ע"ח שלדברי ריש לקיש, האוכל משלושה איסורים בבת אחת, כזית מכל אחד, אינו לוקה, כי כשהאוכל מתערב בפיו בלעיסה, מיעוט של איסור זה, מתבטל ברוב של איסור זה, ושוב אין כאן בוודאי כזית מכל אחד.

ומתוך דבריו למדנו, שכשם שאיסור מועט בטל בהיתר מרובה, כך איסור מועט בטל באיסור מרובה [=איסורים מבטלים זה את זה].

אולם רבי אלעזר חולק על כך, ואומר, שכשם שמצוות אינן מבטלות זו את זו, [כגון פסח מצה ומרור, שמצווה לאוכלם בליל הפסח, אם אכלם יחד, יצא ידי חובתו, ולא ביטלו אלו את אלו, וכך היה הלל הזקן עושה, כורכס בבת אחת ואוכלם, לקיים מה שנאמר בפסח, "על מצות ומִרְרִים יאֲכָלְהוּ"], כמו כן איסורים אינם מבטלים זה את זה.

ולכן, האוכל מכמה איסורים יחד, כזית מכל אחד, לוקה על כל אחד מהאיסורים, כי לא נתמעט שום איסור משיעורו מחמת עירובו עם האיסורים האחרים.

חרסן של זב וזבה

כשם שמי רגלים של זב וזבה מטמאים במשא, כך עביט חרס שהטילו בו מים, מטמא במשא מחמת מי רגלים הבלועים בו.

ולכן, כשזב או זבה הטילו מים בעביט, אף על פי שנשבר העביט, ובטלה ממנו טומאת כלי שהיתה בו, [שניטמא מחמת נגיעתו במים], הנושא את השברים טמא, משום שהוא נושא מי רגלים של זב.

והדרך לטהר את החרסים הללו, היא על ידי כיבוסם במים שלוש פעמים, שרק בפעם השלישית נפלטים מהחרס כל מי הרגלים הטמאים שהיו בו, והנושא אותו טהור.

לדעת רבי יהודה – רק על ידי נתינת מים גמורים בחרסים, מי הרגלים שבחרס מתבטלים במים הנכנסים לתוכו שלוש פעמים, אבל אם יכבסו את החרסים במי רגלים טהורים, מאחר שאין דבר בטל במינו, מי הרגלים הטמאים אינם מתבטלים לעולם בטהורים, והחרסים מטמאים במשא, אף אחר עשר פעמים שיתכבסו במי רגלים טהורים.

ולדעת רבי אליעזר בן יעקב – אף על ידי נתינת מי רגלים טהורים בחרסים שלוש פעמים, מתבטלים מי הרגלים הטמאים מהחרסים, והנושא אותם אינו נטמא.

פשתן שטוואתו נידה

רוק של נידה מטמא את הנושאו, ולכן פשתן שטוואתו נידה, ועדיין הוא לח מרוקה, על ידי שהרטיבה אותו בשעת הטוייה, הרי זה מטמא במשא. ורק אחר שנתייבש הרוק, אינו מטמא.

ולדעת רבי יהודה, אם אחר שיבש הרוק, הרטיבו את המטווה, חזר הרוק להיות לח מחמת המים, וחזר לטמא במשא.

ולעניין זה, אין חילוק בין פעם ראשונה לפעמים

רבות, ובכל פעם שירטיבו את המטווה, הוא

יטמא.

ואין לומר שאחר שלוש פעמים כבר כלה הרוק, כי הרוק מחלחל בפשתן בחזקה, ואינו יוצא ממנו בכמה כיבוסים, [ואינו כמי רגלים בחרס, שאינם בלועים כל כך, ויוצאים בשלושה כיבוסים].

דם קדשים כשר שנתערב בדם קדשים פסול

מעיקר הדין כשנתערב בדם קדשים כשר, דם קדשים פסול, [כגון דם של רובע ונרבע, שהם פסולים להקרבה. או דם תמצית של קדשים כשרים, שהוא פסול לזריקה, כי אין כשר לזריקה אלא דם הנפש, או דם בעלי מומים שהם פסולים להקרבה], **יש לדון זאת, כמבואר לעיל לעניין דם קדשים כשר שנתערב בדם חולין, שלדעת תנא קמא** [בסוף דף ע"ז], רואים את הדם הפסול כאילו הוא מים, וכל זמן שהדם הכשר היה ניכר במים בשיעור הדם הפסול, אף על פי שהוא מיעוט בתערובת, הרי זה כשר לזריקה.

אולם גזרת חכמים היא, שאפילו נתערב מעט דם פסול, בהרבה דם כשר, הרי זה פסול לזריקה, ולכן ישפך הכל לאמת המים שבעזרה.

והטעם לכך, כי אם יבואו להכשיר את הדם, כשאין בדם הפסול כדי שיעור לבטל את הדם הכשר, יש לחוש שיבואו להכשיר גם כשיש בפסול כדי שיעור לבטל את הכשר, ונמצא דם פסול קרב למזבח.

ומכל מקום דווקא בדמים פסולים גזרו כן, אבל כשנתערב דם קדשים בדם חולין, לא גזרו לפוסלו אף כשאין בפסול לבטל את הכשר, כי דם חולין אינו מצוי בעזרה, ואין לחוש שתארע תקלה על ידו, מה שאין כן בדם קדשים פסולים, ובדם התמצית, שמצויים בעזרה, ויש לחוש יותר שמא תארע תקלה על ידם.

לדברי רב זביד – רבי אליעזר חולק על חכמים

בדין זה מכל וכל, כי לדעתו, אין לחכמים לגזור גזרה, שעל ידה יופסדו קדשים כשרים, ומאחר שכשאין בפסול לבטל את הכשר, באמת הדם כשר לזריקה, אין לחכמים לפוסלו ולהפסידו. [ועל דברי רב זביד הקשתה הגמרא].

ולדברי רב פפא – רבי אליעזר אינו חולק על

חכמים בכל הדין הזה, אלא רק לעניין עירוב דם קדשים בדם התמצית, כי באמת גם רבי אליעזר מודה, שבמקום שיש לחוש לתקלה, יש לגזור על הדבר, אף אם יגיע מכך הפסד לקדשים, אלא שלדעתו, אין לחוש אלא לעניין דם פסולים, שאם יכשירו את התערובת כשאין בדם הפסולים כדי שיעור ביטול הכשר, נבוא להכשיר אף כשיש בהם כדי שיעור ביטול. אבל לעניין דם התמצית, אין לחוש לכך, כי אין מצוי שיהיה דם התמצית רב בשיעור כזה, שיהיה בו כדי לבטל את דם הנפש, ואם כן, הרי הוא כדם חולין, שאינו שכיח בעזרה, ולכן לא גזרו בו.

וכל זה, כשנתערבו שני הדמים בכלי אחד, שבוה, מעיקר הדין, פעמים הכשר בטל, ופעמים הכשר אינו בטל, ולדעת חכמים גזרו, שאף כשהכשר אינו בטל, לא יזרקוהו.

אבל כשכל אחד מהדמים היה בכלי אחר, ובוודאי לא בטל, אלא אחד פסול בוודאי, ואחד כשר בוודאי, ונתערבו הכלים זה בזה, **לדברי הכל אין לזרוק אף אחד מהדמים,** כמבואר בתחילת הפרק לעניין פסול שנתערב בכשרים.

אלא שאם נתערב פסול אחד בהרבה כשרים, ובטעות זרקו דם אחד למזבח, בזה דעת רבי אליעזר, שיש לתלות שהוא הפסול, ומותר לזרוק את שאר הדמים זוג זוג, כפי שנתבאר לעניין אברים בדף ע"ז. וחכמים חולקים על כך.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

מותר להפיץ שלא למטרה מסחרית

לקבלת קבצים אלו בוואצאפ

שלחו הודעה למספר 050-6877088

[לרכישת בקיצור על מסכת זבחים](#)

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)